

*R. Beceklavans  
S. Lammayer  
N. Baltajam  
L. Velika  
S. Liniņa  
D. Dagmāra  
120510091*

**SPRIEDUMS**

Latvijas tautas vārdā

Rīgā

2004. gada 17.septembrī

Administratīvā rajona tiesa

šādā sastāvā:

tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese Linda Vīnkalna,  
tiesnese Santa Liniņa,  
tiesnese Dagmāra Velika,

piedaloties pieteicēja - SIA „Lattelekom SIA” - pilnvarotajiem pārstāvjiem Ērikam Blumbergam, Ievai Austriņai un Uģim Treilonam un atbildētāja - Latvijas Republikas - Konkurences padomes personā pilnvarotajiem pārstāvjiem Pēterim Vilkam, Ilzei Lasmanei un Mārim Baltajam, kā arī trešās personas atbildētāja pusē - SIA „Beta Com” - pilnvarotajiem pārstāvjiem Rihardam Gailumam un Aijai Raibai,

2004. gada 15.jūnijā, 8. septembrī un 17.septembrī Rīgā, Antonijas ielā 6 slēgtās tiesas sēdēs izskatīja administratīvo lietu SIA „Lattelekom SIA” pieteikumā par Konkurences padomes lēmuma E02 Nr.3 „Par pārkāpuma konstatēšanu, tiesiskā pienākuma un naudas soda uzlikšanu lietā Nr. 122/03/05/03 „Par SIA „Beta Com” 12.03.2003. iesniegumu” atcelšanu.

**Aprakstošā daļa**

SIA „Lattelekom SIA” (turpmāk - Lattelekom) iesniedza tiesā pieteikumu, kurā lūdza atcelt Konkurences padomes 2004. gada 9.janvāra lēmumu E02 Nr.3 „Par pārkāpuma konstatēšanu, tiesiskā pienākuma un naudas soda uzlikšanu lietā Nr. 122/03/05/03 „Par SIA „Beta Com” 12.03.2003. iesniegumu” (turpmāk - Lēmums).

No lietas materiāliem un dalībnieku tiesai sniegtajiem paskaidrojumiem izriet turpmāk izklāstītie apstākļi.

2004. gada 9.janvārī Konkurences padome pieņēma Lēmumu. Lēmumā konstatēts, ka Lattelekom, sniedzot komplekso pakalpojumu „Komforta ISDN” (turpmāk - K-ISDN), pieļāvis dominējošā stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas aizliegumu. Dominējošā stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas aizlieguma pārkāpums pieļauts šādos apstākļos: Lattelekom K-ISDN ietvaros apvienojis trīs pakalpojumus - ISDN 2 līniju pieslēgumu abonēšanas pakalpojumu, ciparu biroja telefonu minicentrāles (turpmāk - BTMC) nomas pakalpojumu un balss telefonijas pakalpojumu publiskajā fiksētajā telekomunikāciju tīklā. Šos pakalpojumus Lattelekom sniedz vai varētu sniegt arī atsevišķi. K-ISDN ietvaros Lattelekom piemēro atlaidi vienam no kompleksajā pakalpojumā ietilpstošajiem pakalpojumiem - ISDN 2 līnijas pieslēguma abonēšanas maksai, kā arī visa pakalpojuma K-ISDN abonēšanas maksai. Atlaižu lielums atkarīgs no sarunu apjoma mēnesī.

Konkurences padome  
17.09.2004  
Nr. 785

Konkurences padome konstatējusi, ka šādos apstākļos tiek noslēgts BTMC nomas tirgus.

Līdz ar to Konkurences padome atzinusi, ka Lattelekom ļaunprātīgi izmanto savu dominējošo stāvokli balss telefonijas pakalpojumu tirgū publiskajā fiksētajā telekomunikāciju tīklā un ISDN līniju pieslēguma abonēšanas pakalpojumu tirgū, liedzot citiem tirgus dalībniekiem, kas nav balss telefonijas pakalpojumu sniedzēji publiskajā fiksētajā telekomunikāciju tīklā un ISDN līniju pieslēguma abonēšanas pakalpojumu sniedzēji, ienākt BTMC nomas pakalpojumu tirgū. Citiem tirgus dalībniekiem liegts ienākt BTMC nomas pakalpojumu tirgū tāpēc, ka tie nevar piedāvāt klientiem savu pakalpojumu par konkurējošu, ekonomiski pamatotu cenu. Piedāvājot atlaides K-ISDN abonēšanas maksai atkarībā no telefona sarunu apjoma Lattelekom publiskajā fiksētajā telekomunikāciju tīklā, Lattelekom veicina lietotājus iegādāties balss telefonijas pakalpojumu publiskajā fiksētajā telekomunikāciju tirgū tikai no Lattelekom. Tādējādi tiek ierobežota arī konkurence balss telefonijas pakalpojumu tirgū publiskajā fiksētajā telekomunikāciju tirgū. Minētais atbilst Konkurences likuma 13.panta ģenerālklausulā noteiktā dominējošā stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas aizlieguma pārkāpuma tiesiskā sastāva pazīmēm.

Lēmumā Lattelekom uzlikts tiesiskais pienākums no 2004.gada 1.marta pārtraukt „tādu atlaižu piemērošanu pakalpojumam „Komforta ISDN”, kas saistītas ar balss telefonijas pakalpojumu izmantošanas apjomu un ISDN līniju nomas pakalpojumu izmantošanu tikai pakalpojuma „Komforta ISDN” ietvaros”. Lattelekom uzlikts arī naudas sods Ls 508 389, - apmērā, kas jāsamaksā valsts budžetā līdz 2004.gada 1.martam.

Lattelekom Lēmumu uzskata par prettiesisku turpmāk minēto iemeslu dēļ.

Konkurences padome Lēmumu pieņēmusi, pamatojoties uz faktu par Lattelekom dominējošo stāvokli tirgū. Tomēr Konkurences padome nav analizējusi dominējošā stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas veida konkrētos apstākļus. Šāda analīze ir obligāts nosacījums, lai noteiktu atbildību par dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu. Lēmumu Konkurences padome pamatojusi ar Konkurences likuma 13.pantu kopumā, neminot konkrētu dominējošā stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas veidu.

Konkurences padome ir nepareizi definējusi tirgu Konkurences likuma izpratnē, sadalot to šauros segmentos un ierobežojot to tikai ar balss telefonijas tīklu pakalpojumiem, kā arī nepamatoti izdalot BTMC nomas piedāvājumu kā atsevišķu tirgu. Konkrētais tirgus ir plašāks, jo tas ietver dažādus pakalpojumus, kas saistīti ar BTMC uzstādīšanu un apkalpošanu. Konkurences tiesībās tirgus definīcija nepieļauj jebkura produkta vai pakalpojuma izvēli par konkrēto tirgu. Šim tirgum jābūt pietiekami lielam un attīstītam. Lietas izpētes laikā Lattelekom veica vairāku uzņēmumu aptauju, kas būtu ļāvis pareizi konstatēt konkrēto tirgu. Konkurences padome tomēr ignorēja aptaujas rezultātus, par konkrēto tirgu atzīstot tikai BTMC nomas pakalpojumus, kur šobrīd darbojas tikai Lattelekom. Lēmumā trūkst konkrētu tirgus kritēriju analīzes, jo sevišķi nomas pakalpojuma un šī pakalpojuma aizstājamības tirgū analīzes. Konkurences padome nav konstatējusi, ka BTMC nomas pakalpojumu tirgū Latvijā pieprasījums būtu pietiekams, lai rentabli spētu darboties vairāki mazi tirgus dalībnieki. Ja konkrētais tirgus būtu definēts plašāk, Lattelekom ietekme tajā būtu niecīga. Līdz ar to atzīstams, ka Konkurences padome nav konstatējusi faktus, kas liecinātu par BTMC nomas tirgus pastāvēšanu Latvijā.

Ministru kabineta 2003.gada 19.augusta noteikumi Nr.468 „Kārtība kādā aprēķināms naudas sods par konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā un 13.pantā minētajiem pārkāpumiem” nosaka: vērtējot pārkāpuma smagumu, Konkurences padomei bija jāizvērtē ekonomiskā un tiesiskā vide pārkāpuma izdarīšanas laikā. Lēmumā Konkurences padome norāda, ka pārkāpums ilgst no 2002.gada 25.novembra. Lēmumā ir arī atzīts, ka Lattelekom līdz 2003. gada 1. janvārim bija ekskluzīvas tiesības pārvaldīt, attīstīt un ekspluatēt publisko fiksēto telekomunikāciju tīklu Latvijas Republikā, nodrošinot vietējos, iekšzemes un

starptautiskos fiksētos balss telefonijas pakalpojumus publiskajā fiksētajā telekomunikāciju tīklā, kā arī nomāto līniju un publisko taksofonu pakalpojumus Latvijas Republikā. Konkurences padome nav izvērtējusi minētās tiesiskās vides ietekmi uz Lattelekom darbību konkrētajā tirgū, tādēļ nav pamatoti noteikts Lattelekom pārkāpuma smagums.

Lattelekom piemērotā atlaižu sistēma bija ekonomiski pamatota, jo tās bija atkarīgas tikai no saņemtā pakalpojuma apmēra. Konkurences padome nepareizi novērtēja atlaižu piešķiršanas pamatojumu, jo atlaide ir piemērojama tikai visam K- ISDN pakalpojumam kopumā, nevis BTMC nomas maksai. Lattelekom uzskata, ka Konkurences padomei bija jāpiemēro izmaksu salīdzināšanas tests, analizējot, vai pakalpojuma cena pēc atlaides piemērošanas ir lielāka par tā izmaksām.

Konkurences padomei uzsākot pārbaudi administratīvajā lietā, vēl nebija pieņemti Ministru kabineta 2003.gada 19.augusta noteikumi Nr.468 „Kārtība, kādā aprēķināms naudas sods par konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā un 13.pantā minētajiem pārkāpumiem”. Tādējādi Lattelekom darbību uzsākšanas brīdī un sūdzības iesniegšanas brīdī par šīm darbībām nevarēja apzināties naudas soda apmēru, ko varētu piemērot Konkurences padome.

Konkurences padomes uzliktais naudas sods ir nesamērīgs un ārkārtējs. 2003.gadā Lattelekom ieņēmumi no K- ISDN ierīkošanas un abonēšanas bija Ls 76 806,27 jeb 0,06% no uzņēmuma kopējiem ieņēmumiem. Līdz ar to uzliktais naudas sods vairākkārt pārsniedz visu ietekmēto tirgu konkrētajā laika posmā. Piemērotais naudas sods ir neproporcionāls sniegtā pakalpojuma apmēram konkrētajā tirgū - sods vairākkārt pārsniedz telefona centraļu piedāvājumam tirgus apmēru analizētajā periodā, kā arī nav ņemts vērā pakalpojums bija sniegts tikai dažus mēnešus.

Konkurences padome, pieņemot Lēmumu, ir pieļāvusi vairākus procesuālo tiesību normu pārkāpumus, kā Administratīvā procesa likumā (turpmāk - APL) noteikto privātpersonas tiesību ievērošanas principu (APL 5.pants) un tiesību normu saprātīgas piemērošanas principu (APL 8.pants). Konkurences padome pieņēmusi Lēmumu, pamatojoties uz Ministru kabineta 2003.gada 29.aprīļa noteikumiem Nr.224 "Konkurences padomes lēmumu pieņemšanas kārtība" (šie noteikumi spēkā stājās 2003.gada 7.maijā). Līdz šo noteikumu spēkā stāšanās bija spēkā Ministru kabineta 1997.gada 30.decembra noteikumi Nr.444 „Konkurences likuma pārkāpumu izskatīšanas kārtība”, kuru 23.punktā noteikts, ka Konkurences padome cenšas panākt pārkāpuma izbeigšanu un tā seku novēršanu sarunu ceļā, ja konstatē Konkurences likuma pārkāpumu. Ja tas neizdodas, tā uzliek naudas sodu. Pašreiz spēkā esošie Ministru kabineta noteikumi Nr.224 šādu iespēju novērst pārkāpumu un tā sekas sarunu ceļā neparedz. Konkurences padome lietu par Lattelekom pārkāpumiem ierosināja pirms Ministru kabineta noteikumu Nr.224 spēkā stāšanās. Vienīgi tādēļ, ka Konkurences padome lietu izmeklēja līdz 2004.gada sākumam, Lattelekom tika liegta iespēja novērst pārkāpumu sarunu ceļā. Līdz ar to Lattelekom iespēju izbeigt pārkāpumu sarunu ceļā ir zaudējis vienīgi Konkurences padomes darbības rezultātā.

Lēmumā nav norādītas administratīvi procesuālās tiesību normas, ar kurām tiek pamatots Lēmums. Nav ievērots likuma atrunas princips, jo Konkurences padome to pamatoja vienīgi ar ģenerālklausulu, nenorādot nevienu citu pārkāptu tiesību normu.

Lēmumā ir norādīts, ka „lēmums ir pārsūdzams Rīgas Centra rajona tiesā viena mēneša laikā saskaņā ar Konkurences likuma 8.panta otro daļu, Civilprocesa likuma Pārejas noteikumu 1.punktu un Civilt kodeksa 24.-A nodaļu”. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma spēkā stāšanās likumu administratīvie akti, tai skaitā arī Lēmums, ir pārsūdzami administratīvajā tiesā. Līdz ar to šī norāde atzīstama par kļūdainu.

No Lēmuma lemjošās daļas 2.punkta nevar nepārprotami secināt adresātam uzlikto tiesisko pienākumu - Lēmums uzliek par pienākumu Lattelekom pārtraukt tādu atlaižu piemērošanu, kas saistīts ar ISDN līnijas nomas pakalpojumiem. Jānorāda, ka Lattelekom

nenodarbojas ar ISDN līniju nomas pakalpojumiem, tādēļ nevar izsecināt tiesiskā pienākuma būtību.

Konkurences padome Lēmumu ir grozījusi ar savu 2004.gada 13.februāra lēmumu Nr.14, labojot apstrīdētajā aktā pieļautās pārrakstīšanās kļūdas. Lattelekom neatzīst šo lēmumu par kļūdu labojumu, jo tas faktiski uzliek Lattelekom jaunu tiesisko pienākumu.

Konkurences padomes pilnvarotie pārstāvji tiesas sēdē Lattelekom pieteikumu neatzina un sniedza turpmāk minētos paskaidrojumus.

Konkurences padome, ņemot vērā Konkurences likuma 1.panta 3., 4., 5. un 8.punktā ietvertu preces un tirgus definīciju, kā arī, balstoties uz lietā iegūtajiem pierādījumiem, ir noteikusi šādus pakalpojumu tirgus:

1) balss telefonijas pakalpojumu fiksētajā telekomunikāciju tīklā tirgus. Balss telefonija (runas pārraide) sastāv no diviem pakalpojumiem: balss telefonijas pakalpojuma publiskajā fiksētajā telekomunikāciju tīklā un mobilo telekomunikāciju tīklos. Minēto pakalpojumu neaizvietojamības fakts tika konstatēts Konkurences padomes 2002.gada 13.augusta lēmumā „Par tirgus dalībnieku apvienošanos” lietā Nr.p/02/05/4 par „Telia AB” un „Sonera Corporation” ziņojumu par apvienošanos. Šajā apvienošanās lietā Lattelekom ietilpa vienā no apvienošanās (tirgus) dalībniekiem;

2) ISDN līnijas pieslēguma abonēšanas pakalpojuma tirgu Konkurences padome ir izdalījusi kā atsevišķu konkrēto tirgu no balss telefonijas pakalpojumu fiksētā telekomunikāciju tīklā tirgus. Minēto pakalpojumu neaizvietojamība ir saistīta ar apstākli, ka atšķiras abu pakalpojumu cenas, lietošanas īpašības un funkcionālās iespējas, kā arī šo pakalpojumu nodrošināšanā izmantojamās tehnoloģijas. Uz pēdējo norādīts Lattelekom 2003.gada 16.oktobra vēstulē Nr.03/14;

3) BTMC pakalpojumu, kas nav uzskatāms par telekomunikāciju pakalpojumu atbilstoši likuma „Par telekomunikācijām” 1.panta 24.punktam, tirgus. Uzņēmējiesabiedrības Latvijā sniedz BTMC pārdošanas, ierīkošanas un apkopes pakalpojumu. BTMC pakalpojumu sniedz neatkarīgi no tā, vai pakalpojuma sniedzējs nodrošina ISDN pieslēgumu pats vai ar cita telekomunikāciju uzņēmuma starpniecību. Ņemot vērā dažādas īpašuma attiecības BTMC pārdošanas vai nomas gadījumā, BTMC nomas pakalpojums veido atsevišķu konkrētās preces tirgu. Uz minēto ir norādīts Lattelekom 2003.gada 16.oktobra vēstulē Nr.03/14.

Konkurences likuma 13.pants par aizliegtu nosaka dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu. Tas ne vienmēr ir saistīts ar apzinātu vēlēšanos pārkāpt tiesību normu. Bieži dalībnieku rīcība tirgū var izraisīt sekas, kas rada konkurences kavēšanu, ierobežošanu vai deformēšanu konkrētajā tirgū. Lai nodrošinātu Konkurences likuma 2.pantā noteiktā mērķa ievērošanu - brīvas konkurences saglabāšanu tirgū - , jēdziena „ļaunprātība” iztulkojums Konkurences likuma 13.panta izpratnē var tikt attiecināts ne tikai uz gadījumiem, kad tirgus dalībniekam ir nodoms kavēt, ierobežot vai deformēt konkurenci, bet arī uz gadījumiem, kad tā darbības sekas rada konkurences kavēšanu, ierobežošanu vai deformēšanu un attiecīgi tiesību normu pārkāpumu.

Konkurences padome, veicot lietas apstākļu izpēti, konstatējusi, ka Lattelekom ir apvienojis vienā pakalpojumu paketē (K-ISDN) trīs pakalpojumus. K-ISDN pakalpojumam tiek piemērotas atlaides, ko citi potenciālie tirgus dalībnieki nespēj piedāvāt. Līdz ar to Konkurences padome secināja, ka Lattelekom ir ļaunprātīgi izmantojis savu dominējošo stāvokli balss telefonijas pakalpojumu publiskajā fiksētajā telekomunikāciju tīklā un ISDN līniju pieslēguma abonēšanas pakalpojumu tirgū.

Konkurences likuma 13.pantā ietvertais formulējums pieļauj iespēju piemērot gan tiesību normā ietvertos speciālos tiesiskos sastāvus, gan šajā tiesību normā ietvertu vispārējo tiesisko sastāvu gadījumā, ja tirgus dalībnieka darbības, kas kavē, ierobežo vai deformē konkurenci konkrētajā tirgū, neatbilst nevienam no speciālajiem tiesiskiem sastāviem. Dotajā gadījumā

Konkurences padome ir piemērojusi Konkurences likuma 13.pantu, jo konstatējusi, ka Lattelekom pārkāpums atbilst vispārējā tiesiskā sastāva pazīmēm.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2003.gada 19.augusta noteikumu Nr.468 „Kārtība, kādā aprēķināms naudas sods par Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā un 13.pantā minētajiem pārkāpumiem” 12.5.punkta normu, nosakot pārkāpuma smagumu, ekonomiskā un tiesiskā vidē pārkāpuma izdarīšanas laikā ir jāņem vērā tad, ja tas kalpo kā objektīvs attaisnojošs apstākļi, kas veicinājis pārkāpumu. Konkurences padome nav konstatējusi, ka pārkāpuma izdarīšanas laikā ir pastāvējuši šādi ekonomiskie vai tiesiskie apstākļi. Tādējādi Lēmumā Konkurences padome nav piemērojusi minēto tiesību normu. Apstākļi, ka Lattelekom līdz 2003.gada 1.janvārim bija ekskluzīvas tiesības pārvaldīt, attīstīt un ekspluatēt publisko fiksēto telekomunikāciju tīklu Latvijas Republikā, nodrošinot vietējos, iekšzemes un starptautiskos fiksētos balss telefonijas pakalpojumus publiskajā fiksētajā telekomunikāciju tīklā, kā arī nomāto līniju publisko telefonu pakalpojumus Latvijas Republikā, tikai pierāda Lattelekom dominējošo stāvokli balss telefonijas pakalpojumu fiksētajā telekomunikāciju tīklā tirgū un ISDN līniju pieslēguma abonēšanas pakalpojumu tirgū. Šāds apstākļi nav uzskatāms par pārkāpumu veicinošu, tāpēc nevar kalpot kā objektīvs attaisnojums pārkāpuma izdarīšanai.

Konkurences padome konstatēja, ka Lattelekom sniedz komplekso pakalpojumu K-ISDN, kas apvieno trīs pakalpojumus, kā arī piemēro atlaidi ISDN 2 līnijas pieslēguma abonēšanas maksai un atlaides pakalpojuma K-ISDN abonēšanas maksai, kuru lielums atkarīgs no sarunu apjoma mēnesī. Tādējādi Lattelekom izmanto savu dominējošo stāvokli publisko fiksēto telekomunikāciju tīkla tirgū Latvijā. Ar iepriekš minēto atlaīžu sistēmu Lattelekom veicina iegādāties gan BMTC nomas pakalpojumus, gan balss telefonijas pakalpojumus publiskajā fiksētajā telekomunikāciju tīklā tikai no Lattelekom. Šie divi pakalpojumi pēc būtības ir atšķirīgi un var tikt pirkti no dažādiem pakalpojumu sniedzējiem.

2003.gada 19.augusta Ministru Kabineta noteikumi Nr.468 „Kārtība, kādā aprēķināms naudas sods par Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā un 13.pantā minētajiem pārkāpumiem” pieņemti pēc Lattelekom darbību, kas kvalificētas kā Konkurences likuma 13.panta pārkāpums, uzsākšanas. Konkurences padome neuzskata, ka, piemērojot minētos Ministru kabineta noteikumus naudas soda apmēra noteikšanai, būtu rīkojusies prettiesiski un nekoncekventi un attiecīgi pārkāpusi tiesiskās paļāvības principu. Konkurences padome rīkojusies tiesiski, jo Lattelekom pārkāpuma izdarīšanas laikā jau bija spēkā Konkurences likuma 14.panta normas, kas nosaka sankcijas apmēru par Konkurences likuma 13.pantā noteiktajiem pārkāpumiem. Līdz ar to Lattelekom bija zināms un tas varēja apzināties pieļaujamās sankcijas robežas, kāda varētu tikt piemērota pārkāpuma gadījumā. Jāņem vērā, ka arī tādi kritēriji kā izdarītā pārkāpuma smagums, ilgums, kā arī citi objektīvi kritēriji, kas pastiprina vai mazina atbildību, ir obligāti jāņem vērā, arī ja tie nav noteikti Ministru kabineta noteikumos. APL 15.panta divpadsmitajā daļā ietverts iestāžu un tiesu juridiskās obstrukcijas aizlieguma princips. Arī pirms APL spēkā stāšanās šis princips bija spēkā. Konkurences padome nevarēja atteikties piemērot spēkā esošu Konkurences likuma tiesību normu tikai tāpēc, ka tās piemērošana nebija konkretizēta Ministru kabineta noteikumos.

Konkurences padome pamatoti piemērojusi 2003.gada 19.augusta Ministru kabineta noteikumus Nr.468 „Kārtība, kādā aprēķināms naudas sods par Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā un 13.pantā minētajiem pārkāpumiem”. Sods par konkurences tiesību normu pārkāpumu var tikt piemērots tad, kad konstatēts konkurences tiesību normu pārkāpums. Minētie Ministru kabineta noteikumi tika piemēroti 2004.gada 9.janvārī, t.i., Lēmuma pieņemšanas laikā, kad bija konstatēts Konkurences likuma 13.pantā noteiktā pārkāpums Lattelekom darbībā.

Ministru kabineta 1997.gada 30.decembra noteikumi Nr.444 „Konkurences likuma pārkāpumu izskatīšanas kārtība” saskaņā ar Konkurences likuma Pārejas noteikumu 2.punktā noteikto bija spēkā līdz 2002.gada 1.jūnijam. Tādējādi, pat ja arī minēto tiesību normu vērtē kā

labvēlīgu Lattelekom, jāatzīst, ka tā nebija spēkā pārkāpuma izdarīšanas laikā un attiecīgi tās piemērošana šajā gadījumā nebūtu uzskatāma par tiesisku.

Konkurences padome atzīst, ka Lēmumā nav norādījusi tā pārsūdzēšanas kārtību un termiņu atbilstoši APL normām. Tomēr tas nav radījis acīmredzamus šķēršļus Lēmuma pārsūdzēšanai. Konkurences padome norāda, ka saskaņā ar APL 188.pantu tas nodrošināja Lattelekom tiesības vērsties tiesā viena gada laikā no administratīvā akta stāšanās spēkā.

Konkurences padome savā 2003.gada 3.oktobra vēstulē Nr.5-1151 lūdza Lattelekom iesniegt Konkurences padomei neto apgrozījumu BTMC nomas pakalpojumam, sākot ar kompleksā pakalpojuma K-ISDN ieviešanas brīdi līdz 2003.gada 1.oktobrim. Lattelekom pārstāvis atteicās to darīt, pamatojoties uz to, ka Lattelekom nesniedz BTMC nomas pakalpojumus. Tāpēc Konkurences padome nepiemēroja Ministru kabineta 2003.gada 19.augusta noteikumu Nr.468 „Kārtība, kādā aprēķināms naudas sods par Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā un 13.pantā minētajiem pārkāpumiem” 21.punktu, kas paredz iespēju samazināt naudas sodu.

Konkurences padome sava 2003.gada 13.februārī pieņemtajā lēmumā konstatēja, ka Lēmuma lemjošās daļās 2.punktā pieļāvusi pārrakstīšanās kļūdu un izlaboja to. Par šo labojumu tika paziņots lietas dalībniekiem.

Līdz ar to Konkurences padome neatzīst Lattelekom pieteikumu un lūdz to noraidīt pilnā apmērā.

Trešās personas atbildētāja pusē SIA „Beta Com” pārstāvji tiesas sēdē pievienojās Konkurences padomes paustajam viedoklim un minēja līdzīgus apsvērumus.

### **Motīvu daļa**

1. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma (turpmāk - APL) 1.panta trešajā daļā noteikto Lēmums ir Lattelekom nelabvēlīgs administratīvais akts.

2. APL 103.pantā noteikts tiesas pienākums, izskatot administratīvo lietu, pārbaudīt iestādes izdota administratīvā akta tiesiskumu un lietderības apsvērumus iestādes rīcības brīvības ietvaros. Administratīvā akta tiesiskums tiek vērtēts, pārbaudot, vai iestāde, to izdodot, rīkojusies saskaņā ar materiālajām un procesuālajām tiesību normām. Lietderības apsvērumi tiek vērtēti, pārbaudot, vai administratīvais akts izdots pamatoti un vai tas pārlieku neierobežo personas intereses, samērojot tās ar sabiedrības interešu aizsardzību.

3. APL 250.panta otrajā daļā noteikts: „Tiesa, vērtējot administratīvā akta tiesiskumu, spriedumā ņem vērā tikai tos apstākļus, uz kuriem iestāde ir atsaukusies administratīvā akta pamatojumā.”

4. Konkurences padome pieņēmusi Lēmumu saskaņā ar šādām tajā minētajām materiālo tiesību normām:

Konkurences likuma 2. pantā ietverta tiesību norma. Šī tiesību norma nosaka Konkurences likuma mērķi: aizsargāt, saglabāt un attīstīt brīvu, godīgu un vienlīdzīgu konkurenci visās tautsaimniecības nozarēs sabiedrības interesēs, ierobežojot tirgus koncentrāciju, uzliekot par pienākumu izbeigt konkurenci regulējošajos normatīvajos aktos aizliegtas darbības un normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā saucot pie atbildības vainīgās personas;

Konkurences likuma 3.pantā ietverta norma, kas nosaka likuma subjektu loku;

Konkurences likuma 6.panta pirmās daļas 1.punktā ietverta, kas nosaka Konkurences padomes kompetenci, tai skaitā, pienākumu uzraudzīt, kā tiek ievērots tirgus dalībnieku dominējošā stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas un negodīgas konkurences aizliegums, kas noteikts normatīvajos aktos;

Konkurences likuma 13.pantā noteikto, kas aizliedz tirgus dalībniekiem ļaunprātīgi izmantot viņu dominējošo stāvokli tirgū;

Konkurences likuma 14.panta pirmajā un otrajā daļā noteikto. Šajās likuma normās noteikta tirgus dalībnieka atbildība par dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu;

Ministru kabineta 2003.gada 19.augusta noteikumos Nr.468 „Kārtība, kādā aprēķināms naudas sods par Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā un 13.pantā minētajiem pārkāpumiem” noteikto.

5. Minētās tiesību normas tika piemērotas turpmāk izklāstītajiem Lēmumā minētajiem lietas faktiskajiem apstākļiem.

Konkurences padome, veicot konkurences lietas apstākļu izpēti, konstatēja, ka Lattelekom ir pārkāpis dominējošā stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas aizliegumu. Dominējošā stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas aizliegums pārkāpts, sniedzot komplekso pakalpojumu K - ISDN. Kompleksā pakalpojuma ietvaros Lattelekom sasaistījis trīs pakalpojumus: ISDN 2 līniju pieslēguma abonēšanas pakalpojumu, BTMC nomas pakalpojumu un balss telefonijas pakalpojumu publiskajā fiksētajā telekomunikāciju tīklā. Minētos pakalpojumus būtu iespējams sniegt arī atsevišķi.

Pakalpojuma K-ISDN ietvaros no klienta tiek prasīta vienota K-ISDN abonēšanas maksa, kurai tiek piemērota atlaide. Atlaižu lielums abonēšanas maksai atkarīgs no sarunu apjoma publiskajā fiksētajā telekomunikāciju tīklā.

6. Piemērojot minētās tiesību normas lietas faktiskajiem apstākļiem, Konkurences padome secināja turpmāk minēto.

Nemot vērā to, ka Lattelekom ir dominējošais stāvoklis fiksēto telekomunikāciju tirgū, Lattelekom deformē BTMC nomas tirgu. BTMC nomas tirgus tiek deformēts, jo ir būtiski apgrūtināta citu tirgus dalībnieku - tādu, kuri nav balss telefonijas pakalpojumu sniedzēji publiskajā fiksētajā telekomunikāciju tīklā un ISDN līniju pieslēguma abonēšanas pakalpojuma sniedzēji, - ienākšana un darbība tirgū. Šo tirgus dalībnieku ienākšana un darbība šajā tirgū ir apgrūtināta tāpēc, ka tie nevar piedāvāt klientiem pakalpojumu par konkurējošu, ekonomiski pamatotu cenu. Tādējādi Lattelekom izmanto dominējošo stāvokli balss telefonijas pakalpojumu tirgū publiskajā fiksētajā telekomunikāciju tīklā un ISDN līniju pieslēguma abonēšanas pakalpojumu tirgū, noslēdzot BTMC nomas tirgu. Lattelekom ir sasaistījis divus pakalpojumus, kuri pēc savas būtības ir atšķirīgi. Lattelekom ar piemēroto atlaižu palīdzību rodas iespēja gan nostiprināt savu dominējošo stāvokli balss telefonijas pakalpojumu publiskajā fiksētajā telekomunikāciju tīklā tirgū, gan kavēt konkurenci BTMC nomas tirgū.

7. Pamatojoties uz iepriekš minēto tiesību normu pārkāpuma konstatējumu, Konkurences padome Lēmumā noteikusi Lattelekom tiesisko pienākumu: „...sākot ar 2004.gada 1.martu, pārtraukt tādu atlaižu piemērošanu pakalpojumam „K-ISDN”, kas saistītas ar balss telefonijas pakalpojumu izmantošanas apjomu un ISDN līniju nomas pakalpojumu izmantošanu tikai pakalpojuma „K-ISDN” ietvaros”.

Lattelekom par konstatēto pārkāpumu arī uzlikts naudas sods Ls 508 389,- (pieci simti astoņi tūkstoši trīs simti astoņdesmit deviņi lati) apmērā, kas ir 0,36% no Lattelekom 2002.gada finanšu gada neto apgrozījuma.

8. Lattelekom iebilst pret Konkurences padomes Lēmumu, minot turpmāk izklāstītos argumentus.

8.1. Lattelekom iebilst pret to, ka Konkurences padome, konstatējot dominējošā stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas faktu no Lattelekom puses, izmantojusi Konkurences likuma 13.pantā ietvertu ģenerālklausulu. Lattelekom norāda, ka Konkurences padome nedrīkstēja Lēmumu pamatot ar vispārīgu tiesību normu.

Tiesa atzīst šo Lattelekom argumentu par nepamatotu šādu iemeslu dēļ.

Konkurences likuma 13.pantā noteikts dominējošā stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas aizliegums. Aizliegums izteikts šādā redakcijā: „Jebkuram tirgus dalībniekam, kas atrodas

dominējošā stāvoklī, ir aizliegts jebkādā veidā ļaunprātīgi to izmantot Latvijas teritorijā. Dominējošā stāvokļa ļaunprātīga izmantošana var izpausties arī kā: ...".

Minētā norma ir ģenerālklausula, t.i., tāds atklātais juridiskais jēdziens, kurš interpretējam jāpiepilda ar noteiktu saturu, lai to konkrētajā gadījumā varētu piemērot. Ģenerālklausulas normatīvajos aktos tiek ietvertas kā to fleksibilizācijas līdzeklis gadījumos, kad likumdevējam nav iespējams noregulēt likumā visus dzīves gadījumus, tos tipizējot.<sup>1</sup>

No teiktā izriet, ka ģenerālklausula, tāpat kā citas tiesību normas, ir piemērojama un tiesību normu piemērotājs drīkst uz to atsaukties. Atšķirība ir tikai piemērošanas metodoloģijā, t.i., piemērojot ģenerālklausulu, tā jāinterpretē, piepildot normā ietverto ar konkrētu saturu.

Likumdevējs ietvēris Konkurences likuma 13.pantā ģenerālklausulu, ņemot vērā konkurences tiesību dinamisko attīstību. 13.panta 1.-5.punktā sniegto dominējošā stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas tipisko gadījumu uzskaitījums nav izsmēlošs, jo visus dzīves gadījumus šajā jomā nav iespējams tipizēt.

Līdz ar to atzīstams, ka nav pamatots Lattelekom apgalvojums, ka dominējošā stāvokļa ļaunprātīga izmantošana var izpausties tikai tādā veidā, kā noteikts Konkurences likuma 13.panta 1.-5.punktā. Uz to norāda, pirmkārt, 13.panta normas leksiski gramatiskā konstrukcija, no kuras izriet, ka 13.panta punktos nav sniegts izsmēlošs dominējošā stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas veidu uzskaitījums. Tāpēc normas piemērotājam ir ne tikai tiesības, bet arī pienākums normas interpretācijas rezultātā konstatēt arī citus dominējošā stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas veidus.

Tiesību teorijā noteikts, ka galvenā tiesību normu interpretācijas metode, piemērojot ģenerālklausulu, ir teleoloģiskā interpretācijas metode. Tāpēc, tiesību normu interpretācijas rezultātā nosakot dominējošā stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas veidus, kas nav minēti Konkurences likuma 13.panta 1.-5.punktā, par galveno kritēriju izmantojams Konkurences likuma 2.pantā minētais konkurences tiesību mērķis: aizsargāt, saglabāt un attīstīt brīvu, godīgu un vienlīdzīgu konkurenci tirgū. Līdz ar to, konstatējot faktus, kas liecina par iespējamu brīvas konkurences apdraudējumu dominējošā stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas rezultātā, Konkurences padomei ir tiesības piemērot likuma 13.pantā ietverto vispārīgo normu.

8.2. Lattelekom uzskata, ka Konkurences padome nav pierādījusi to, ka Lattelekom ļaunprātīgi izmantojis dominējošo stāvokli tirgū. Dominējošā stāvokļa ļaunprātīga izmantošana nav pierādīta, jo Konkurences padome nav analizējusi Lattelekom attieksmi pret nodarījumu. Attieksme pret nodarījumu nav analizēta, jo Konkurences padome nepamatoti uzskatījusi, ka nav nepieciešams pierādīt apzināti ļaunprātīga rīcības jeb nodoma esamību, lai konstatētu dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu Lattelekom rīcībā.

Tiesa noraida šo Lattelekom argumentu kā nepamatotu turpmāk minēto iemeslu dēļ.

Konkurences tiesībās kā viens no tiesību avotiem plaši tiek izmantota tiesību doktrīna. Tai skaitā tiesību doktrīna tiek izmantota, lai interpretētu konkurences tiesības reglamentējošās normas. Šāda pieeja ir izveidojusies, ņemot vērā konkurences tiesību nozares dinamisko attīstību, kā arī Eiropas Kopienu tiesību prakses arvien pieaugošo ietekmi konkurences tiesību jomā.

Saskaņā ar Eiropas Kopienu konkurences tiesību doktrīnā izveidojušos pieeju tiek atzīts, ka dominējošā stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas fakta konstatēšanai nav nepieciešams pierādīt dominējošā uzņēmuma apzināti ļaunprātīgu rīcību. Lai konstatētu iepriekš minēto faktu, pietiek ar tādu apstākļu konstatāciju, kas pierāda dominējošā uzņēmuma rīcības rezultātā radušos noteiktu apstākļu iestāšanos tirgū.<sup>2</sup> Tai skaitā, barjeru rašanos, kas kavē citu tirgus dalībnieku iekļaušanos vai dalību konkrētajā tirgū.

<sup>1</sup> Levits E. Ģenerālklausulas un iestādes (tiesas) rīcības brīvība. - Likums un Tiesības., 6.sēj., 2003, 165. - 169.lpp.

<sup>2</sup> Koraha V. Ievads Eiropas Kopienas konkurences tiesībās un praksē. - Tiesu namu aģentūra, 2002, 162.lpp.



Līdz ar to atzīstams, ka Konkurences padomei lietas ietvaros nebija jāpierāda Lattelekom apzināti ļaunprātīga rīcība.

8.3. Lattelekom iebilst pret Konkurences padomes sniegto konkrētā tirgus traktējumu lietā. Lattelekom uzskata, ka Konkurences padome konkrēto tirgu noteikusi, sadalot to pārāk šauros segmentos un ierobežojot to tikai ar balss telefonijas tīklu pakalpojumiem, kā arī nepamatoti izdalot BTMC nomas piedāvājumu kā atsevišķu tirgu. Lattelekom norāda, ka Lēmumā trūkst konkrētu tirgus kritēriju analīzes, jo sevišķi nomas pakalpojuma un šī pakalpojuma aizstājamības tirgū analīzes.

Konkurences likuma 1.panta 5.punktā noteikta konkrētās preces tirgus definīcija: konkrētās preces tirgus — noteiktas preces tirgus, kurā ietverts arī to preču kopums, kuras var aizstāt šo noteikto precī konkrētajā ģeogrāfiskajā tirgū, ņemot vērā pieprasījuma un piedāvājuma aizstājamības faktoru, preču pazīmes un lietošanas īpašības.

No minētās definīcijas izriet, ka konkrētā tirgus definēšanai nepieciešams identificēt šādus komponentus: noteiktu precī; preču kopumu, kas var aizstāt konkrēto precī; noteiktu ģeogrāfisko tirgu, kurā notiek preču aprīte. Prece tiek noteikta, pamatojoties uz tās pazīmēm un lietošanas īpašībām. Preču aizstājamības faktora analīze nepieciešama, lai noteiktu, vai konkrētās preces tirgus pastāvēšanai ir nozīme no tirgus dalībnieku un patērētāju viedokļa. T.i., ja tiek konstatēts, ka konkrētā prece ir aizstājama ar citām precēm, tad atzīstams, ka konkrētās preces tirgus pastāvēšanai nav izšķirošas nozīmes. Tāpēc arī iespējamai konkurences ierobežojumu pastāvēšanai šīs preces tirgū nav izšķirošas nozīmes. Līdz ar to nav nepieciešams šo tirgu definēt kā konkrētās preces tirgu konkurences tiesību izpratnē: ja tirgus dalībnieki un patērētāji nav būtiski ieinteresēti konkrētas preces aprītē, tad nav arī izšķirošas nozīmes, vai šīs preces aprīte tiek ietekmēta no tirgus dalībnieku puses.

Atzīstams, ka konkrētā tirgus noteikšanas kritēriji konkurences tiesībās saistāmi ar konkrētā tirgus noteikšanas mērķi. Konkrētais tirgus tiek noteikts ar šādu mērķi: konstatēt, vai pastāv kāda tirgus daļa, kurā var un vēlas darboties vairāki tirgus dalībnieki (līdz ar to pastāv noteikts pieprasījums) un kurā preču vai pakalpojumu aprīte nav aizstājama ar citām precēm vai pakalpojumiem. Šādas tirgus daļas konstatēšanas mērķis savukārt saistāms ar vienu no konkurences tiesību mērķiem - veicināt konkurenci tirgū, tai skaitā, novērst tādu situāciju, ka atsevišķa tirgus dalībnieka vai dalībnieku rīcības rezultātā tiek traucēta citu tirgus dalībnieku iekļaušanās un darbība noteiktā tirgus daļā.

Konkurences padome BTMC nomas pakalpojumu noteikusi kā atsevišķu konkrētās preces tirgu, pamatojoties uz šādiem apsvērumiem:

BTMC nomas pakalpojumu iespējams sniegt neatkarīgi no tā, vai pakalpojuma sniedzējs nodrošina ISDN pieslēgumu pats vai ar cita telekomunikāciju uzņēmuma starpniecību;

BTMC nomas pakalpojums ir nodalāms no BTMC pārdošanas, jo šo darbību rezultātā rodas dažādas īpašuma attiecības.

No Konkurences padomes veiktās uzņēmumu aptaujas rezultātiem izriet, ka aptaujātie uzņēmumi atzīst BTMC nomu kā konkrētu tirgu, t.i., pakalpojumu, ko iespējams piedāvāt atsevišķi.

Tiesa atzīst, ka Konkurences padomes minētie kritēriji, nosakot BTMC nomas tirgu kā konkrēto tirgu, atbilst konkrētā tirgus definēšanas kritērijiem konkurences tiesību izpratnē šādu iemeslu dēļ: Konkurences padome lietas izpētes gaitā ir apzinājusi vairākus uzņēmumus Latvijā - konkrētajā ģeogrāfiskajā tirgū, kas varētu sniegt BTMC nomas pakalpojumus. Šo pakalpojumu iespējams sniegt neatkarīgi no tā, vai uzņēmums sniedz fiksēto telekomunikāciju pakalpojumu (priekšnosacījumu BTMC nomas pakalpojuma sniegšanas iespējamībai) pats, vai to sniedz cits uzņēmums. Aptaujas gaitā aptaujātie uzņēmumi norādījuši, ka BTMC nomas pakalpojumu sniegt tiem nav ekonomiski izdevīgi. Tas nav ekonomiski izdevīgi tāpēc, ka nav iespējams konkurēt ar uzņēmumiem, kas kompensē BTMC nomas izdevumus no citiem to

sniegtajiem pakalpojumiem. Šo faktu apliecina arī administratīvajā lieta pieaicināta trešā persona atbildētāja pusē - SIA „Beta Com”, pēc kuras iniciatīvas ierosināta konkurences lieta.

Lattelekom norāda, ka Konkurences padome nav pienācīgā kārtā analizējusi preces aizstājamības kritēriju. Tiesa atzīst, ka šī kritērija analīze ir relevanta tiktāl, ciktāl tā ļauj konstatēt, vai konkrētajā gadījumā tiek traucēta tirgus dalībnieku iekļaušanās un darbība noteiktā tirgus daļā, līdz ar to - kavēta konkurence. Rakstveida pierādījumi lietā - Konkurences padomes veikto aptauju rezultātā iegūtā informācija - liecina par to, ka tiek traucēta noteiktu uzņēmumu iekļaušanās un dalība BTMC nomas pakalpojuma sniegšanā. Līdz ar to ir pamats atzīt, ka šajā tirgus daļā tiek kavēta konkurence.

Tiesa atzīst, ka no uzņēmumu sniegtās informācijas izriet šādi apstākļi: Latvijā - konkrētajā ģeogrāfiskajā tirgū, pastāv noteikta tirgus daļa - BTMC nomas tirgus -, kurā var un vēlas darboties vairāki tirgus dalībnieki, un šis pakalpojums nav aizstājams ar citu pakalpojumu, kas pēc pazīmēm būtu līdzīgs BTMC nomas pakalpojumam.

Lattelekom tiesai iesniegtajos paskaidrojumos norādījis, ka BTMC nomas pakalpojumu nevar uzskatīt par konkrēto tirgu konkurences tiesību izpratnē tāpēc, ka šos pakalpojumu praktiski neviens nesniedz. Lattelekom šo secinājumu izdarījis, aptaujājot uzņēmumus, kas nodarbojas ar telefonu centrāļu uzstādīšanu un nomu.

Tiesa atzīst, ka, pamatojoties uz šo faktu, nav iespējams spriest par to, vai iespējams noteikt BTMC nomas pakalpojumu kā konkrēto tirgu. Fakts, ka aptaujātie uzņēmumi BTMC nomas pakalpojumu nesniedz un tuvākajā laikā neplāno sniegt, neliecina par faktu, ka šo pakalpojumu nevarētu sniegt atsevišķi no citiem pakalpojumiem vai ka uzņēmumi nespētu to piedāvāt. T.i., šīs aptaujas rezultāti neļauj izdarīt viennozīmīgus secinājumus iemesliem, kas kavē aptaujātos uzņēmumus sniegt BTMC pakalpojumu. Šos rezultātus iespējams tulkot arī kā tādus, kas apliecina Lattelekom radīto tirgus barjeru esamību BTMC nomas pakalpojuma sniegšanā.

Līdz ar to tiesa atzīst, ka Konkurences padome pamatoti noteikusi BTMC nomas tirgu kā konkrēto tirgu konkurences tiesību izpratnē.

Attiecībā uz Lattelekom argumentu par Konkurences padomes nepamatotu rīcību, izdalot balss telefonijas tīklu pakalpojumus kā konkrēto tirgu, tiesa norāda, ka Konkurences padome ir izdalījusi kā konkrēto tirgu balss telefonijas pakalpojumu publiskajā fiksētajā telekomunikāciju tīklā, pamatojoties uz likuma „Par telekomunikācijām” 1.panta 2.punktā sniegto definīciju.

8.4. Lattelekom norāda, ka Konkurences padome nav izvērtējusi ekonomisko un tiesisko vidi pārkāpuma izdarīšanas laikā, kā tas noteikts Ministru kabineta 2003.gada 19.augusta noteikumos Nr.468 „Kārtība kādā aprēķināms naudas sods par konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā un 13.pantā minētajiem pārkāpumiem”. Šis aspekts bija jāvērtē, pamatojoties uz to, ka Lattelekom līdz 2003. gada 1. janvārim bija ekskluzīvas tiesības pārvaldīt, attīstīt un ekspluatēt publisko fiksēto telekomunikāciju tīklu Latvijas Republikā. Lattelekom norāda, ka šis apstāklis bija pamats jaunu produktu ieviešanai, tai skaitā, K-ISDN ieviešana.

Šis Lattelekom arguments ir noraidāms turpmāk minēto iemeslu dēļ.

No Lattelekom sniegtajiem argumentiem izriet: par attaisnojošu apstākli iespējamam konkurences tiesību pārkāpumam jāuzskata fakts, ka Lattelekom iespējamā pārkāpuma izdarīšanas laikā bija dominējošajā stāvoklī publiskajā fiksētajā telekomunikāciju tīklā Latvijā.

Atzīstams, ka šis fakts nevar kalpot par attaisnojumu iespējamiem pārkāpumiem. Likumdevējs, nosakot dominējošā stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas aizliegumu, ir noteicis pretējo: dominējošais stāvoklis nekādā ziņā nevar kalpot par attaisnojumu konkurences tiesību normu pārkāpumiem, tai skaitā, tas nevar kalpot kā pamats soda naudas apmēra samazināšanai. Tas var tikt atzīts tikai par pamatu dominējošajam uzņēmumam ievērot īpašu rūpību, sniedzot pakalpojumus tādā veidā, lai neaizskartu citu tirgus dalībnieku un gala rezultātā - patērētāju intereses.

8.5. Lattelekom norāda, ka Konkurences padome nav lietā izvērtējusi faktu par to, ka Lattelekom piemērotā atlaižu sistēma bija ekonomiski pamatota, jo tās bija atkarīgas tikai no saņemtā pakalpojuma apmēra. Konkurences padome nepareizi novērtējusi atlaižu piešķiršanas pamatojumu, jo atlaide ir piemērojama tikai visam K- ISDN pakalpojumam kopumā, nevis BTMC nomas maksai.

Šis Lattelekom arguments ir noraidāms kā nepamatots šādu iemeslu dēļ: Konkurences padomes konstatētais konkurences tiesību pārkāpums nav atlaižu piemērošana ne BTMC nomas pakalpojumam, ne arī pakalpojumam K-ISDN. Konkurences padome, konstatējot dominējošā stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas faktu no Lattelekom puses, atzinusi: ar piemēroto atlaižu palīdzību Lattelekom K-ISDN pakalpojuma ietvaros sasaistījis divus pakalpojumus, kuri pēc būtības ir atšķirīgi un var tikt pirkti no dažādiem pakalpojumu sniedzējiem. Tā rīkojoties, Lattelekom gan nostiprinājis savu dominējošo stāvokli balss telefonijas pakalpojumu tirgū publiskajā fiksētajā telekomunikāciju tīklā, gan kavē konkurenci BTMC nomas tirgū.

Līdz ar to atzīstams, ka konstatētā konkurences tiesību normu pārkāpuma būtība ir nevis tikai ekonomiski nepamatotas atlaides piemērošana, bet gan atlaides piemērošana, sasaistot pēc būtības atšķirīgus pakalpojumus.

Šādā situācijā atzīstams, ka konkurences tiesību normu pārkāpuma pierādīšanai izšķirošais apstāklis nav fakta konstatācija, vai piemērotās atlaides bijušas pamatotas. T.i., nav izšķiroša nozīme konstatācijai, vai pakalpojuma cena pēc atlaides piemērošanas ir lielāka par izmaksām. Svarīgākais ir konstatēt, vai divu pēc būtības dažādu pakalpojumu sasaistīšana viena pakalpojuma ietvaros, ir radījusi konkurences deformāciju kādā no šo pakalpojumu tirgiem.

Līdz ar to atzīstams, ka Lattelekom paskaidrojumā minētā norāde uz izmaksu salīdzināšanas testa piemērošanas nepieciešamību būtu relevanta gadījumā, ja Lattelekom pārkāpums tiktu kvalificēts tikai kā lojalitātes atlaižu piemērošana. T.i., tādu atlaižu piemērošana, kas nav pamatotas ar preces vai pakalpojuma izmaksām un tiek īstenota nolūkā izspiest citus tirgus dalībniekus no konkrētā tirgus.

Konkurences padomes konstatētais pārkāpums Lattelekom darbībā nav tikai lojalitātes atlaižu piemērošana, līdz ar to Lattelekom arguments par izmaksu salīdzināšanas testa piemērošanas nepieciešamību konkrētajā lietā ir noraidāms.

8.6. Lattelekom norāda, ka Konkurences padome, pieņemot Lēmumu, pārkāpusi tiesību normu saprātīgas piemērošanas principu, kā arī privātpersonas tiesību ievērošanas principu.

Šie principi pārkāpti tāpēc, ka Konkurences padomes rīcības rezultātā Lattelekom tika liegta iespēja novērst pārkāpumu sarunu ceļā. Konkurences padomes rīcība, kas liegusi iespēju izmantot iepriekš minēto pārkāpuma novēršanas veidu, izpaudusies kā ilgstoša lietas izmeklēšana. Izmeklēšanas laikā mainījies minētā jautājuma normatīvais noregulējums.

Minētais Lattelekom arguments ir noraidāms turpmāk minēto iemeslu dēļ.

Konkurences padome lietas izpēti uzsāka 2003.gada 12.martā uz SIA „Beta Com” iesnieguma pamata.

Šajā laika posmā konkurences lietu izpētes kārtību noteica Konkurences likuma 26.pants. Tiesību normas, kas noteica Konkurences padomes pienākumu novērst konkurences tiesību pārkāpumu sarunu ceļā lietas ierosināšanas laikā vairs nebija spēkā.

Likuma „Par likumu un citu Saeimas, Valsts prezidenta un Ministru kabineta pieņemto aktu izsludināšanas, publicēšanas, spēkā stāšanās kārtību un spēkā esamību” 7.pantā noteikts: „Spēkā esošie likumi un Ministru kabineta noteikumi ir saistoši visā Latvijas teritorijā (..)”. No minētās normas izriet, ka jāievēro spēkā esošos normatīvajos aktos noteiktais. No minētās normas izriet arī, ka spēku zaudējušas tiesību normas vairs nav jāievēro.

Līdz ar to Konkurences padomei nebija pienākuma rīkot ar Lattelekom sarunas par konkurences tiesību normu pārkāpuma novēršanu sarunu ceļā.

8.7. Lattelekom norāda, ka Konkurences padomei nebija tiesību uzlikt Lattelekom sodu, pamatojoties uz Ministru kabineta 2003.gada 19.augusta noteikumos Nr.468 „Kārtība, kādā aprēķināms naudas sods par Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā un 13.pantā minētajiem pārkāpumiem” noteikto. Konkurences padomei nebija tiesību to darīt, jo minētie noteikumi stājās spēkā 2003.gada 23.augustā, t.i., tie vēl nebija spēkā pārkāpuma izdarīšanas laikā, kā arī laikā, kad tika ierosināta administratīvā lieta.

Tiesa atzīst šo Lattelekom argumentu par nepamatotu un noraidāmu.

Konkurences padome Lēmumu pieņēma 2004.gada 9.janvārī. Šajā laikā minētie Ministru kabineta noteikumi jau bija spēkā. Noteikumu 1.punktā teikts: „Noteikumi nosaka kārtību, kādā aprēķināms naudas sods par Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā un 13.pantā minētajiem pārkāpumiem.” Sods saskaņā ar Konkurences likuma 26.pantā un 27.pantā noteikto lietas izpēti un lēmuma pieņemšanas kārtību var tikt piemērots tikai pēc izpēti darbību veikšanas lietā, t.i., brīdī, kad Konkurences padome ir konstatējusi Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā un 13.pantā minēto pārkāpumu esamību.

Valsts pārvaldes iekārtas likuma 10.panta pirmajā daļā noteikts: „Valsts pārvalde ir pakļauta likumam un tiesībām”. No šīs normas izriet iestāžu pienākums darboties, precīzi ievērojot likumu, t.i., likuma ietvaros. Konkurences padome, pieņemot Lēmumu un nosakot sodu par Konkurences likuma 13.panta normas pārkāpumu, tika piemērojusi Lēmuma pieņemšanas brīdī spēkā esošu normatīvo aktu - Ministru kabineta 2003.gada 19.augusta noteikumos Nr.468 „Kārtība, kādā aprēķināms naudas sods par Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā un 13.pantā minētajiem pārkāpumiem”.

Atzīstams, ka Konkurences padome ir rīkojusies tiesiski, jo nedrīkstēja atteikties piemērot konkrētas darbības - soda sankcijas noteikšanas - laikā šo darbību reglamentējošu spēkā esošu normu.

Lattelekom atsauces uz tiesiskās paļāvības principa un privātpersonas tiesību ievērošanas principa pārkāpumiem no Konkurences padomes puses nav pamatotas. Šie principi nevar tikt piemēroti, pārkāpjot likumdevēja nepārprotami pausto gribu, šajā gadījumā - valsts pārvaldes iestādes pienākumu ievērot spēkā esošus normatīvos aktus.

8.8. Lattelekom iebilst pret to, ka Lēmumā nav norādītas administratīvi procesuālās tiesību normas, ar kurām tiek pamatots lēmums.

Tiesa atzīst, ka šis arguments ir noraidāms.

Saskaņā ar tiesību teorijā pausto viedokli administratīvajā aktā iestādei obligāti jānorāda piemērotās materiālo tiesību normas. Norāde uz piemērotajām procesuālajām tiesību normām administratīvajā aktā ir nepieciešama tikai tad, ja iestāde izmantojusi procesuālo noteikumu izņēmumus, piemēram, administratīvajā procesā nav noskaidrojusi lietas dalībnieku viedokli.<sup>3</sup>

Tiesa nav konstatējusi, ka konkrētajā administratīvajā lietā Konkurences padome būtu izmantojusi procesuālos izņēmumus.

8.9. Lattelekom norāda, ka Konkurences padome Lēmumā nav sniegusi atsauci uz Lēmuma pārsūdzēšanas kārtību saskaņā ar APL noteikto. Tiesa atzīst, ka atsauce ir kļūdaina. Šo faktu atzinusi arī Konkurences padome. Tomēr atzīstams arī, ka šī atsauce nav acīmredzami ietekmējusi Lattelekom iespējas vērsties tiesā, pārsūdzot Lēmumu. Līdz ar to tiesa atzīst, ka minētā Konkurences padomes pieļautā kļūda nevar būt par pamatu, lai atzītu Lēmumu par prettiesisku pēc būtības.

9. Tiesa atzīst, ka Konkurences padome ir pamatoti konstatējusi dominējošā stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas faktu iepriekš minētajās Lattelekom darbībās.

Dominējošā stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas fakts konstatēts pamatoti turpmāk minēto iemeslu dēļ:

<sup>3</sup> Briedē J. Administratīvā akta forma un sastāvdaļas. - Latvijas Vēstnesis, 2004., 17.februāris, 11.lpp.

Konkurences padome ir konstatējusi Lattelekom darbība pazīmes, kas liecina par to, ka šīs darbības rezultātā noteiktiem tirgus dalībniekiem tiek liegta vai ierobežota iespēja iekļauties konkrētajā tirgū - gan BTMC nomas tirgū, gan arī balss telefonijas pakalpojumu publiskajā fiksētajā telekomunikāciju tīklā tirgū. Konkurences ierobežošanas fakts minēto Lattelekom darbību rezultātā konstatēts, pamatojoties uz potenciālo tirgus dalībnieku aptaujas gaitā iegūtajiem datiem. Šie tirgus dalībnieki ir tikuši noskaidroti lietas izpētes procesā, veicot aptauju uzņēmumos, kuri sniedz BTMC realizācijas, uzstādīšanas un apkalpošanas pakalpojumus. Aptaujātie uzņēmumi norādīja, ka nesniedz BTMC nomas pakalpojumus, jo nespēj konkurēt ar uzņēmumiem, kas piedāvā BTMC nomas pakalpojumu par cenām, ko šie tirgus dalībnieki uzskata par ekonomiski nepamatotām. Aptaujas dati liecina arī par to, ka klientu interese par BTMC pakalpojumu ir ievērojami samazinājusies laika posmā no 2002.gada 1.janvāra līdz 2003.gada 30.jūnijam. Minētais fakts tiek skaidrots ar Lattelekom darbību BTMC nomas tirgū.

Minētos datus Konkurences padome aplūkojusi saistībā ar faktu par to, kādā veidā Lattelekom sniedz klientiem BTMC nomas pakalpojumu. Šis pakalpojums tiek sniegts kompleksā pakalpojuma K-ISDN ietvaros. T.i., tas tiek nepamatoti piesaistīts pakalpojumiem, kuru sniegšanā Lattelekom ir dominējošais stāvoklis tirgū - balss telefonijas pakalpojumam publiskajā fiksētajā telekomunikāciju tīklā un ISDN līniju pieslēguma abonēšanas pakalpojumam. Visam pakalpojumu kompleksam - K-ISDN - tiek piemērotas atlaides, kas atkarīgas no sarunu apjoma publiskajā fiksētajā telekomunikāciju tīklā, t.i., tirgus daļā, kurā Lattelekom ir dominējošais stāvoklis.

Tiesa atzīst, ka konstatētais liecina par to, ka noteiktā tirgus daļā - BTMC nomas tirgū - potenciālajiem tirgus dalībniekiem Lattelekom darbības rezultātā ir radīti šķēršļi, lai šajā tirgus daļā iekļautos un veiksmīgi darbotos. Turklāt Lattelekom iepriekš aprakstīto darbību rezultātā nostiprina savu dominējošo stāvokli balss telefonijas pakalpojumu publiskajā fiksētajā telekomunikāciju tīklā tirgū. Līdz ar to tiek traucēta brīva konkurence, kas ir pretrunā ar Konkurences likuma 2.pantā noteikto konkurences tiesību mērķi.

Konkurences padome ir pamatoti noteikusi BTMC nomas tirgu kā konkrēto tirgu, kā arī ar to saistītos tirgus (sk. šī sprieduma Motīvu daļas 8.3. punktā noteikto). Tie noteikti pamatoti saskaņā ar Konkurences likuma 1.panta 4. un 8.punktā noteikto preces un tirgus definīciju, interpretējot to kopsakarā ar Konkurences likuma 2.pantā noteikto konkurences tiesību mērķi un lietā noskaidrotajiem faktiem.

Tiesa atzīst, ka Konkurences padome lietā pamatoti piemērojusi Konkurences likuma 13.panta pirmajā daļā ietvertu normu, kas aizliedz tirgus dalībniekiem ļaunprātīgi izmantot viņu dominējošo stāvokli tirgū, attiecinot to uz lietā konstatētajiem faktiskajiem apstākļiem. Tiesību normā ietvertā ģenerālklausula - dominējošā stāvokļa ļaunprātīga izmantošana - tiesību normu interpretācijas rezultātā guvusi konkretizāciju, pamatojoties uz lietā iegūtajiem faktiem. Tā guvusi konkretizāciju arī, pamatojoties uz tiesību doktrīnā un Eiropas Kopienų tiesas praksē pausto viedokli.

Eiropas Kopienų tiesa ir paudusi viedokli, ka dominējošā stāvokļa ļaunprātīga izmantošana izpaužas arī tad, ja „...bez objektīvas nepieciešamības uzņēmums ar dominējošu stāvokli konkrētā tirgū rezervē sev (..) palīgdarbību, ko var realizēt cits uzņēmums kā daļu no tā darbībām blakus, tomēr atsevišķā tirgū, ar iespēju likvidēt jebkādu konkurenci no šāda uzņēmuma puses”.<sup>4</sup> Konkurences padomes Lēmumā ietvertās atsauces attiecas uz Eiropas Kopienų institūciju praksē konstatētajiem līdzīga veida dominējošā stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas gadījumiem. Tās atzīstamas par attiecināmām uz Lattelekom darbībās konstatētajiem faktiem.

<sup>4</sup> Koraha V. Ievads Eiropas Kopienų konkurences tiesībās un praksē. - Tiesu namu aģentūra, 2002, 178.lpp.

Līdz ar to tiesa atzīst, ka Lēmums daļā, kurā Konkurences padome konstatējusi dominējošā stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas faktu no Lattelekom puses, ir tiesisks un pamatots.

10. Tiesa atzīst, ka Konkurences padomes noteiktais sods ir neproporcionāls sniegtā pakalpojuma apmēram.

Lietā ir materiāli, kas apliecina: Lattelekom ieņēmumi no K-ISDN 2003.gadā ir 0,06% no uzņēmuma kopējiem ienākumiem. Līdz ar to uzliktais naudas sods vairākkārt pārsniedz Lattelekom ieņēmumus no sniegtā pakalpojuma.

Pamatojoties uz iepriekš minēto, tiesa atzīst, ka Konkurences padomei, pieņemot Lēmumu daļā par naudas soda uzlikšanu, bija rūpīgi jāizvērtē šī soda samērīgums. Soda apmērs bija nosakāms, samērojot sabiedrības interešu ieguvumu ar Lattelekom interešu aizskārumu naudas soda piemērošanas rezultātā. Atzīstams, ka naudas soda preventīvā funkcija varētu tikt pildīta, nosakot to mazākā apmērā. Šāds secinājums izdarāms, ņemot vērā arī līdzšinējo Konkurences padomes praksi lietās par dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu: lielākais piemērotais naudas sods līdzīgās lietās laika posmā no 2001.gada līdz 2003.gadam ir Ls 143 919,- jeb 0,1% no gada apgrozījuma.

Ievērojot privātpersonas interešu aizsardzības principu, Konkurences padomei bija iespēju robežās jāizmanto normatīvajos aktos noteiktās iespējas soda naudas samazināšanai. Tai skaitā, izmantojot Ministru kabineta 2003.gada 19.augusta noteikumu Nr.468 „Kārtība, kādā aprēķināms naudas sods par Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā un 13.pantā minētajiem pārkāpumiem” 21.punktā noteikto: „Ja tirgus dalībnieka pēdējā noslēgtā finanšu gada neto apgrozījums pārkāpumā iesaistītajā konkrētajā tirgū ir mazāks nekā 10 % no šī tirgus dalībnieka pēdējā noslēgtā finanšu gada neto apgrozījuma, kopējo naudas soda apmēru var samazināt...”.

Konkurences padome tiesai sniegtajos paskaidrojumos norādījusi, ka šo normu tai nebija iespējams piemērot. Normu nebija iespējams piemērot tāpēc, ka Lattelekom atteicies iesniegt Konkurences padomei pieprasīto informāciju. Konkurences padome pieprasījusi Lattelekom informāciju par neto apgrozījumu BTMC nomas pakalpojumam. Lattelekom atteicās sniegt šādu informāciju, pamatojot savu atteikumu ar to, ka nesniedz BTMC nomas pakalpojumu.

Tiesa atzīst, ka šajā situācijā Konkurences padome netika pilnībā izmantojusi iespējas noskaidrot lietā faktus taisnīga lēmuma pieņemšanai. No lietā iesniegtajiem materiāliem izriet, ka Lattelekom gan lietas izpētes laikā, gan arī pēc Lēmuma pieņemšanas nepiekrīt Konkurences padomes noteiktajai konkrētā tirgus definīcijai. T.i., Lattelekom nepiekrīt, ka BTMC noma uzskatāma par konkrēto tirgu konkurences tiesību izpratnē, līdz ar to - atsevišķu pakalpojumu. Ņemot vērā šo Lattelekom viedokli, piemērojamā naudas soda apmēra samazināšanai būtu pietiekami pieprasīt informāciju par Lattelekom ieņēmumiem K-ISDN pakalpojuma sniegšanas rezultātā. Pamatojoties uz to, ka BTMC nomas pakalpojums tiek sniegts pakalpojuma K-ISDN ietvaros, ieņēmumi BTMC pakalpojuma sniegšanas rezultātā nevarētu pārsniegt ieņēmumus no K-ISDN.

Lattelekom ieņēmumi no K-ISDN 2003.gadā bija 0,06% no uzņēmuma kopējiem ienākumiem. Šis fakts liecina par to, ka informācija par Lattelekom ieņēmumiem K-ISDN pakalpojuma sniegšanas rezultātā būtu pamats soda naudas apmēra samazināšanai saskaņā ar Ministru kabineta 2003.gada 19.augusta noteikumu Nr.468 „Kārtība, kādā aprēķināms naudas sods par Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā un 13.pantā minētajiem pārkāpumiem” 21.punktā noteikto. Atzīstams, ka Konkurences padome soda naudas apmēra noteikšanā ir pārkāpusi samērīguma principu, atsakoties piemērot Ministru kabineta 2003.gada 19.augusta noteikumu Nr.468 „Kārtība, kādā aprēķināms naudas sods par Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā un 13.pantā minētajiem pārkāpumiem” 21.punktā noteikto un pienācīgā kārtā neveicot faktu noskaidrošanas pienākumu minētās normas piemērošanai.

Tiesas sēdē Konkurences padome norādīja, ka nav uzskatījusi par būtisku turpināt faktu noskaidrošanu par ietekmētā konkrētā tirgus rezultātā Lattelekom gūto peļņu tā iemesla dēļ, ka

ietekmētais tirgus nav saistāms tikai ar BTMC nomas pakalpojumu, bet gan ar balss telefonijas pakalpojumu publiskajā fiksētajā telekomunikāciju tīklā tirgu.

Tiesa atzīst, ka šis Konkurences padomes arguments ir noraidāms. Uzsākot faktu noskaidrošanas procesu - pieprasot informāciju par ieņēmumiem no BTMC pakalpojuma - Konkurences padome faktiski atzinusi, ka ir iespējams noskaidrot Lattelekom gūtos ieņēmumus pārkāpumā iesaistītā konkrētā tirgus izmantošanas rezultātā. No tiesiskās paļāvības principa izriet, ka iestādes rīcībai jābūt konsekventai. Uzsākot faktu noskaidrošanas procesu ar noteiktu mērķi (šajā gadījumā - naudas soda apmēra precizēšana), Konkurences padomei bija jāveic šis faktu noskaidrošanas process rezultatīvi.

Līdz ar to tiesa atzīst, ka naudas soda apmērs par konstatēto pārkāpumu noteikts nepamatoti, tāpēc Lēmums daļā par naudas soda noteikšanu atceļams.

11. Lēmuma lemjošajā daļā Konkurences padome ir uzlikusi Lattelekom tiesisko pienākumu - pārtraukt tādu atlaižu piemērošanu, kas saistīts ar ISDN līnijas nomas pakalpojumiem. Lattelekom norāda, ka Lēmuma formulējums šajā daļā ir neskaidrs, jo no tā nevar nepārprotami secināt adresātam uzlikto tiesisko pienākumu. Lattelekom norāda, ka nenodarbojas ar ISDN līniju nomas pakalpojumiem, tādēļ nevar izsecināt tiesiskā pienākuma būtību.

Konkurences padome Lēmumu ir grozījusi ar savu 2004.gada 13.februāra lēmumu Nr.14. Šī lēmuma rezultātā tiesiskā pienākuma formulējums ir precizēts, izsakot to šādā redakcijā: „... pārtraukt tādu atlaižu piemērošanu pakalpojumam K-ISDN, kas saistītas ar (..) ISDN līniju pieslēguma abonēšanas pakalpojumiem”. Konkurences padome šo lēmumu pieņēmusi, pamatojoties uz APL 72.pantā noteikto: iestāde jebkurā laikā administratīvā akta tekstā var izlabot acīmredzamas pārrakstīšanās kļūdas, ja tas nemaina lēmuma būtību”. Lattelekom neatzīst šo lēmumu par kļūdu labojumu, jo tas faktiski uzliek Lattelekom jaunu tiesisko pienākumu.

Tiesa atzīst, ka Konkurences padomes 2004.gada 13.februāra nevar tikt uzskatīts par acīmredzamas pārrakstīšanās kļūdas labojumu Lēmumā. Par acīmredzamas pārrakstīšanās kļūdas labojumu tas nevar tikt uzskatīts tāpēc, ka Lēmuma lemjošās daļas 2.punkts Konkurences padomes veikto grozījumu rezultātā faktiski izteikts jaunā redakcijā. Līdz ar to atzīstams, ka Konkurences padome mainījusi Lēmumu pēc būtības. Lēmums atzīstams par mainītu pēc būtības tāpēc, ka Lattelekom ar to ir uzlikts jauns tiesiskais pienākums.

Viens no administratīvā procesa svarīgākajiem principiem ir APL 10.pantā noteiktais tiesiskās paļāvības princips. Saskaņā ar to privātpersona var paļauties, ka iestādes rīcība ir tiesiska un konsekventa. Iestādes kļūda, kuras pieļaušanā privātpersona nav vainojama, nedrīkst radīt privātpersonai nelabvēlīgas sekas. Tiesa atzīst, ka Konkurences padomes pieļautā kļūda Lēmuma lemjošajā daļā nedrīkst radīt Lattelekom nelabvēlīgas sekas - liegt tiesības uz atkārtotu jautājuma izskatīšanu administratīvā procesa kārtībā iestādes līmenī.

APL 74.panta pirmās daļas 4.punktā noteikts, ka administratīvais akts nav spēkā, ja tas pieprasa no adresāta tiesību normu pārkāpumu vai rīcību, kas faktiski vai tiesiski nav iespējama.

Lietā nav strīda par to, ka Lēmuma lemjošās daļas 2.punktā uzliktā tiesiskā pienākuma - pārtraukt tādu atlaižu piemērošanu, kas saistīts ar ISDN līnijas nomas pakalpojumiem - izpilde nav faktiski iespējama, jo Lattelekom šādu pakalpojumu nesniedz.

Tiesa, pamatojoties uz APL 74.panta pirmās daļas 4.punktā noteikto, atzīst Lēmumu par spēkā neesošu daļā, ar kuru Lattelekom uzlikts tiesiskais pienākums: no 2004.gada 1.marta pārtraukt tādu atlaižu piemērošanu pakalpojumam K- ISDN, kas saistītas ar balss telefonijas pakalpojumu izmantošanas apjomu un ISDN līniju nomas pakalpojumu izmantošanu tikai pakalpojuma K-ISDN ietvaros.

12. Lattelekom pieteikumā lūdz piedzīt no Konkurences padomes ar lietas vešanu saistītos izdevumus.

